

گزارش کرسی آزاداندیشی: (فرزندآوری و چالشهای پیش روی مادران شاغل)

چکیده نظرات استاد ارائه کننده بحث: اسلام از منظر فردی و اجتماعی در مورد زن بحث می‌کند از لحاظ فردی زن با مرد تفاوتی ندارد یعنی این دو از لحاظ انسانیت و رشد و تعالی متفاوت نیستند و تنها در حکم و احکام آنهاست که هر کدام بر اساس جسمیت به وظایف خود عمل می‌کنند و لازم است بگوییم که این مسئله عین عدالت است در واقع وظایف و تکالیف که به هر کدام از زن و مرد سپرده شده با جسمیات روحیات عواطف و توانمندی‌های آنها سازگاری دارد. از لحاظ بعد جسمانی باید بگوییم که خداوند متعال به زنان اجازه داده است که در اجتماع و جامعه حضور داشته باشند چرا که زنان قادرند و می‌توانند بنا به فرصتی که پیدا می‌کنند بتوانند در حد سهم خود تلاش کنند در پیشرفت‌های علمی و اجتماعی که همراه با شأنت و روحیات او مانوس باشد، فعالیت کند. بنابراین از نظر اسلام حضور زنان در بعضی از موارد لازم و ضروری است که در عرصه‌های مختلف اشتغال مثل پزشکی وارد شوند.

اما مسئله اینجاست زن باندان هر شغلی بر اساس روحیات عواطف او باشد در واقع ما یک اصل داریم هر چیزی که زن را از آرمان‌هایش، از اهداف تکاملی او و هدف خلقت او غافل کند و او را وادار کند به کارهایی که در شأن و منزلت او نیست این ظلم به زن است. اینکه زن تبدیل شود به یک مصرف کننده این ظلم است و این برمی‌گردد به عدم آگاهی و جهل به باور زنان و جایگاه زنان و همچنین روابط بین زن و مرد که جایگاه آنها به خوبی شناخته نشده است و یا ذهنیت و موجودیتی که نسبت به زن دارند غلط است و این ظلم است به زن. عینک چه چیزی می‌توان این ظلم را کنترل کرد وجود یک قانون خوب و دومی داشتن ایمان قوی تا بتوان از ظلم به زن جلوگیری شود. از طرفی باید بفهمیم و بدانیم که آیا شغل همان چیزی است که به زن ارزش می‌دهد در حالی که باید گفت اساسی‌ترین کار زن کار نیست که با خلقت زنان او، احساسات و عواطف او که همه آنها ودیعه الهی است هماهنگ باشد. در واقع آن چیزی که به زن ارزش می‌دهد حفظ محیط زندگی توام با آرامش خود و خانواده خود است که بتواند عروج معنوی پیدا کند و آن وقت در اجتماع حضور پیدا کند و در سرنوشت کشورش تاثیرگذار باشد.

بنابراین اولاً ارزش زن باید شناخته شود که همان سازندگی انسانی است که با عواطف و احساساتش یک انسان را تربیت کند و در صف جامعه قرار بگیرد این با ارزش‌ترین کار زن است. به خاطر همین فرزندآوری سرشت و طبیعت یک زن است چرا که اجتناب از این امر بر خلاف طبیعت زنانگی اوست و خداوند متعال موافق و راضی نیست از سوی دیگر باید بدانیم که بهترین روش تربیت فرزند این است که در آغوش مادر باشد و تحت حمایت و عواطف مادرانه قرار بگیرد.

در واقع اسلام به ما می‌گوید رکن اصلی در خانواده زن است اگر زن در خانواده باشد می‌تواند از نظر روحی و احساسی مرد را تقویت کند و فرزندان را به نحو احسن تربیت کند و این وظیفه اصلی است که خداوند متعال بر عهده او گذاشته است. متذکر شویم گاهی اوقات می‌گوییم بهترین کار، کار در خانه است می‌کنند که آشپزی و غیره است اما منظور ما بهترین کار برخورد با همسر و برخورد با فرزند است که باید زنان در این راستا دانش و آگاهی کسب کنند. از سوی دیگر اگر بخواهیم در جامعه سازندگی ایجاد کنیم رکن اصلی آن نیروی انسانی است یعنی همان مسئله فرزندآوری است چرا که این مسئله یعنی نیروی انسانی از مسائل اساسی و مهمی است برای ایجاد یک نسل منتظر و تلاش و رسیدن به آرمان‌های امام زمان علیه السلام است.

اما نکته مهم در اینجا این است که به عنوان راهکار می‌توان مطرح کرد و آن مسئله تصحیح باورهاست. وقتی یقین کنیم که خداوند متعال بیان کرده که برخی از وظایف و تکالیف بر عهده ماست به طوری که بر آنها تاکید کرده اگر به درستی انجام دهیم مسلماً توانسته‌ایم دانش خود و کیفیت عمل به آنها را بالا ببریم و در این مسیر ارتقا و پیشرفت خواهیم کرد. بنابراین باید روش‌های اسلامی را بشناسیم و محبت ما به اهل بیت و ولایت را بیشتر کنیم که محبت اصلی و عملی است.

مسئله بعدی باید بدانیم که باطل زوالپذیر است از طرفی هم فکر نکنیم که حق خود به خود بدون تلاش می‌آید و کار تمام می‌شود بلکه باید برای رسیدن به احقاق حق تلاش و همت و تعریف و تبیین کرد یعنی اولین چیزی که در جامعه ما نیاز داریم دوری و از بین بردن از باورهای غلط که از فرهنگ غرب و اروپایی آمده است؛ چراکه در ظاهر ممکن است در مورد آنها حرف بزنیم اما عین عمل است به آن چیزی که به آن دست و پنجه نرم می‌کنیم معلول همین علت‌هاست که همان باورها و فرهنگ‌های نادرست است.

چکیده نظرات شخصیت استاد منتقد: در این کرسی ناقد و ناقدین سوالات خود را مطرح کردند که به شرح ذیل است:

۱. آیا فرزندآوری با شغل مادران تضاد دارد؟ چگونه می‌توان این دو را به تعادل رساند؟ آیا شغل مادران بر کیفیت تربیت فرزندان تأثیر منفی دارد؟
۲. آیا سیاست‌های کنونی دولت‌ها در مورد مرخصی زایمان و حمایت از مادران شاغل کافی هستند؟ آیا ارائه تسهیلات برای مادران شاغل می‌تواند تأثیر مثبتی بر نرخ فرزندآوری داشته باشد؟
۳. چگونه قضاوت‌های اجتماعی بر انتخاب مادران شاغل برای فرزندآوری تأثیرگذار است؟ آیا جامعه به مادران شاغل کمک می‌کند یا باعث فشار بر آنها می‌شود؟
۴. آیا وضعیت اقتصادی خانواده‌ها بر تصمیم به فرزندآوری تأثیر دارد؟ چه راهکارهایی می‌تواند به مادران شاغل کمک کند تا با چالش‌های مالی مرتبط با فرزندآوری مقابله کنند؟
۵. نقش همسران و خانواده در حمایت از مادران شاغل در فرزندآوری چگونه است؟ آیا والدین و خانواده‌ها در تربیت فرزندان به مادران شاغل کمک می‌کنند یا مانع ایجاد می‌کنند؟
۶. چگونه مادران شاغل می‌توانند زمان خود را به طور مؤثر بین کار و خانواده تقسیم کنند؟ آیا کار از راه دور می‌تواند به حل این چالش کمک کند؟
۷. چه تأثیراتی بر سلامت روانی مادران شاغل وجود دارد که فرزندآوری را در نظر می‌گیرند؟ آیا مادران شاغل ممکن است به دلیل فشارهای کاری، احساس گناه در مورد تربیت فرزندان خود داشته باشند؟
۸. آیا

نمونه‌های موفق از مادران شاغل وجود دارد که توانسته‌اند به نحو احسن به فرزندآوری و شغل خود بپردازند؟ چه الگوهایی می‌توان از تجربیات آن‌ها برداشت؟

جمع بندی: از مباحث مطرح شده به این نتیجه خواهیم رسید که: ۱. زمانی که مادر در خانه نباشد یعنی کمیت موجود است بنابراین باید کیفیت را بالا برد چرا که خانواده نیاز به عواطف و احساسات مادرانه دارد. ۲. در اسلام شغل‌های مختلفی از جمله خیاطی بافندگی و شغل‌های ممدوح دیگری معرفی کرده است که زن می‌تواند در کنار کارهای خود به خانواده هم برسد و هم درآمدی کسب کند بنابراین باید گفت که در مورد مورد مدیریت زمان اولویت خانه و خانواده است. ۳. زن باید متناسب با جسمیت و روحیات او هم شغل مناسب انتخاب کند و علاوه بر آنها بر اساس سرشت طبیعی او که فرزند آوریست مدیریت خانواده را که تربیت و محبت فرزند و همسر است به خوبی انجام دهد. ۴. که افرادی هستند کارهای ما را مدح و برخی زن می‌کنند اما اون چیزی که مهم است شناخت وظایف و تکالیف اصلی ما که خانواده می‌باشد توجه کنیم. ۵. وضعیت اقتصادی که برخی از افراد نگران هستند که با وجود فرزند چنین و چنان می‌شود باید بگوییم ترس و نگرانی‌های زیاد ریشه اصلی آن برمی‌گردد به نداشتن باور و یقین به توحید باید بدانیم که خداوند متعال روزی دهنده است. ۶. بهترین الگو و نمونه برای زنان جهت فعالیت و پیشرفت در اجتماع و خانه سیره حضرت زهرا (سلام الله علیها) و حضرت زینب (سلام الله علیها) است که به ما آموختند زن می‌تواند با سرشت طبیعی و ذاتی خود فعال باشد و تلاش کند.